

ELEFANTII
vreodată?
uită

Text: Guy Campbell
Ilustrații: Paul Moran
Traducător: Laura Nureldin

Precum și ALTE
întrebări și RĂSPUNSURI

Cuprins

10 Dacă nu clipesc atunci când strănut, îmi sar ochii din cap?

12 Elefanții uită vreodată?

15 De ce nu simt gustul dacă mă țin de nas?

17 Pisicile cad mereu în picioare?

20 Ce se întâmplă dacă se topește toată gheața din lume?

24 O găină fără cap poate să alerge?

26 De ce nu mă pot gădila singur?

28 De ce țopăie cangurii?

31 Cât timp aş putea supraviețui mâncând din propriul corp?

34 Când se va stinge
Soarele?

35 De ce nu călărim
zebre?

37 De ce este căscatul
atât de contagios?

39 Ce trebuie să fac dacă
naufragiez pe o insulă pustie?

42 Delfinii vorbesc
între ei?

45 Ciocolata chiar îmi
face rău?

48 Câte specii de animale
sunt încă nedescoperite?

50 Trosnitul degetelor
îmi face rău?

52 Ce s-ar întâmpla dacă
un meteorit ar lovi Pământul?

56 Sunt șanse mai mari să
fiu mâncat de un rechin, de
un leu sau de un crocodil?

58 După cât timp de la moarte pot fi readus la viață?

60 Care este cel mai rar animal din lume?

63 Au gemenii amprente identice?

65 De ce nu se mută urșii polari într-un loc mai cald?

68 Cum apare sunetul tunetelor?

70 Din ce sunt făcute umbrele?

72 Cine este mai deștept – câinele sau pisica?

75 De ce unele alimente cu gust rău sunt sănătoase?

77 De ce au veverițele coada stufoasă?

80 Visele mele încearcă să-mi spună ceva?

84 Cât loc are pe Pământ
fiecare persoană?

86 Ce culoare au dungile
zebrei?

88 De ce nu se lipsesc
păianjenii de propria plasă?

90 De ce este cerul
albastru?

92 Ar putea oamenii de știință
să readucă la viață dinozaurii?

95 De ce mă trezesc
obosit?

98 Cât timp aș putea să trăiesc
dacă aș bea numai cola?

100 Cât de sus poate
sări un elefant?

102 Cum mă ajută medicamentele
să mă simt mai bine?

105 Există viață pe alte planete?

108 Cum dorm caii în picioare fără să cadă?

110 Care este cel mai urât miros din lume?

113 Dacă aș putea să mănânc un singur aliment toată viața ce ar trebui să aleg?

117 Care este cel mai periculos animal din lume?

119 Ce anume face un lucru amuzant?

122 Cum pot muștele să meargă pe tavan?

124 Care este cel mai bătrân animal din lume?

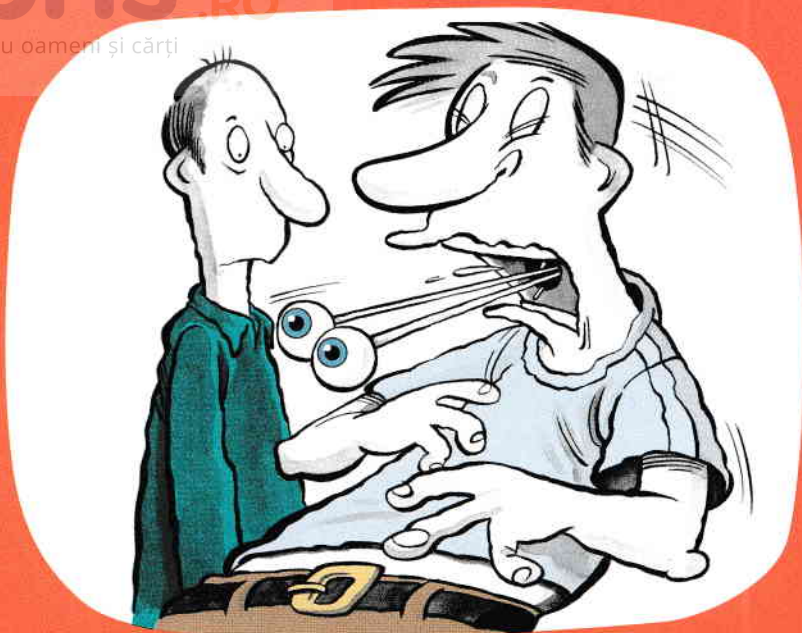
Dacă
nu clipesc
atunci când
strănut, îmi

SAR OCHII
din cap?

Probabil ai auzit tot felul de povești de groază, cum că, dacă îți pleoapele deschise când strănuți, ochii îți vor sări din cap sau timpanele îți vor exploda.

EXISTĂ VREUN
GRĂUNTE DE ADEVĂR
ÎN TOATE ACESTEA?

Strănutul este o reacție puternică a corpului, una cu care nu e de glumit. Când strănuți, aerul este împins afară, pe nas ori pe gură, cu o viteză de până la 165 de kilometri pe oră. Dacă încerci să oprești un strănut, punându-ți mâna la gură sau ținându-te de nas, s-ar putea să împingi tot acel aer aflat în mișcare rapidă direct în trompa lui Eustachio (canalul care pornește din gât spre acea porțiune a urechii numită *urechea medie*). Asta poate duce la perforarea timpanului, ceea ce provoacă o durere intensă și, în cazuri extreme, chiar pierderea auzului. Mai mult, aerul dintr-un strănut conține microbi, polen sau praf (lucru de care corpul tău încearcă să scape tocmai prin strănut). Toate acestea pot ajunge în urechea internă, unde pot produce infecții.

Atunci când strănuți, ochii se închid automat. Este ceea ce se numește gest reflex, pentru că nu îl faci în mod conștient. Se poate ca acest gest reflex să apară pentru ca ochii să nu ți se umfle în orbite în timpul strănutului, sau pentru a-ți proteja ochii de o posibilă infecție adusă de microbii din strănut. Mai există posibilitatea ca pleoapele să ți se închidă pentru că mușchii feței se încordează, pregătiți pentru explozia de aer ce urmează.

Există câțiva oameni care au reușit să se antreneze să-și țină ochii deschiși în timp ce strănută, iar ochii nu le-au sărit din orbite. Serios! Dar este un truc destul de complicat, așa că de ce l-ai încerca? Există o singură situație în care trucul acesta ți-ar putea fi de folos: dacă ai conduce o mașină de curse cu 330 de kilometri pe oră, ar fi periculos să avansezi 90 de metri cu ochii închiși în timpul unui strănut! Destul de periculos.

ELEFANȚII uită vreodată?

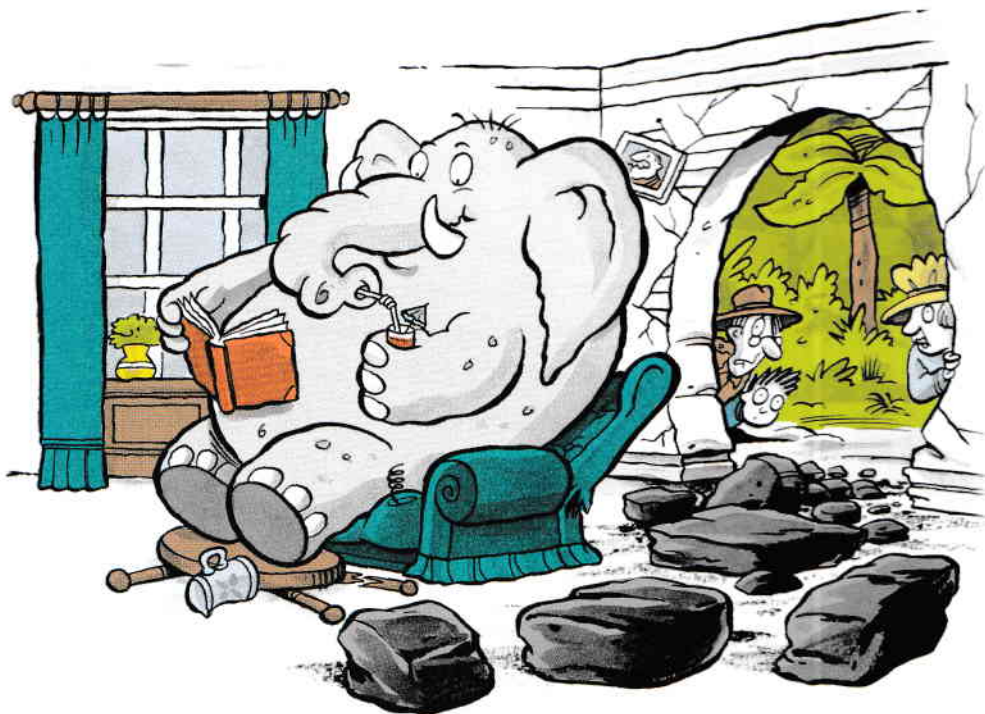
Pentru o memorie bună, ai nevoie de un creier mare și trebuie să treci prin multe experiențe. În cazul acesta, elefanții au, cu siguranță, atributele necesare unei memorii excelente.

Elefanții au cel mai mare creier dintre toate animalele de pe uscat. Creierul unui elefant african mascul adult cântărește 5 kg, ceea ce este enorm prin comparație cu creierul unui bărbat adult, care cântărește aproximativ 1,5 kg, sau cu creierul unei pisici, de doar 30 g. Cât despre experiențe, elefanții pot trăi până la venerabila vârstă de 70 de ani, adică timp suficient pentru a acumula multe informații utile.

Elefanții își folosesc amintirile pentru a supraviețui. Faptul că au dimensiuni colosale înseamnă că au nevoie de cantități uriase de hrană și apă. Ei trebuie să țină minte unde anume se găsesc aceste resurse în anumite perioade ale anului. Elefanții se folosesc de „poteci” pentru a ajunge la sursele lor de hrană. Sunt poteci pe care umblă generații întregi de turme.

În India, în anii '50, cineva a construit o casă pe una dintre potecile elefanților. În fiecare an, oamenii care locuiau în acea casă erau nevoiți să alunge zeci de elefanți care încercau să treacă direct prin ziduri. Într-un an, elefanții chiar au reușit să dărâme casa pentru a redobânda acces la poteca lor.

Elefanții dintr-o turmă sunt, de obicei, femele. Masculii tind să se despartă de grup și să umble singuri. Pentru siguranța turmei, este foarte important ca femelele mai bătrâne să-i țină minte pe acești masculi, precum și dacă sunt prietenoși sau nu. Asta le ajută să se împerecheze, să aibă pui și să protejeze acei pui de potențiale pericole.

Unele studii au demonstrat că elefanții își amintesc și de oameni. Pot recunoaște o anumită persoană, fie după înfățișare, fie după miros, chiar dacă nu s-au mai întâlnit de zeci de ani.

Există chiar dovezi că elefanții pot purta ranchiună oamenilor. În 1929, în Texas (SUA), Black Diamond, un elefant dintr-un circ ambulant, a ucis o femeie. Oamenii au aflat că, în anul precedent, când circul trecuse prin oraș, femeia îl încurajase pe dresorul lui Black Diamond să părăsească circul. Se crede că elefantul nici n-a uitat-o și nici n-a iertat-o pe femeie.

De curând, unii experți au sugerat că amintirile elefanților sunt atât de vii încât traumele suferite ca pui îi pot afecta pe termen lung. Ca urmare, li se schimbă personalitatea. Practic, ei devin „delincvenți juvenili“. De exemplu, în anii '80, în anumite regiuni din Uganda (Africa), mai mulți elefanți au fost măcelăriți pentru prețioșii lor fildeși. Experții cu pricina consideră că acesta este motivul pentru care, de atunci, elefanții „huligani“ îi terorizează pe cei care trec pe drumul respectiv și chiar atacă sate și orașe, ca să se răzbune.

De ce nu simt GUSTUL dacă mă țin de NAS?

Te-ai născut cu aproximativ 10000 de papile gustative. Cele mai multe dintre acestea se află pe suprafața limbii și pot detecta orice aromă dulce, picantă, acră, amară sau sărată.

Fiecare dintre aceste papile de pe limba ta conține filamente microscopice, extrem de sensibile, asemănătoare unor firicele de păr. Ele detectează ce anume mănânci și trimit spre creier informația respectivă. Tot ele sunt cele care te ajută să supraviețuiești, identificând alimentele stricate sau substanțele otrăvitoare, înainte ca tu să le înghiți.

Dar, pentru a simți arome mai complexe, cum ar fi cea a ciocolatei cu alune și stafide sau cea de pizza cu pepperoni, corpul tău are nevoie de mult mai multe informații: aici intră în acțiune nasul. Când te delectezi cu combinația de brânză, carne și roșii de pe o pizza, mirosul te ajută să o savurezi, în egală măsură ca și gustul.

Nu doar nasul acumulează informații despre arome; acele informații ajung și la anumiți receptori din gât și chiar de pe suprafața globilor oculari. Dacă nu crezi, curăță o ceapă și vei vedea cât de repede încep să-ți lăcrimeze ochii.

Dacă te ții de nas, vei împiedica aerul să ajungă la acei receptori. Acest aer este cel care transportă indiciile despre diversele arome, completând astfel descrierea complicată a alimentului pe care îl mănânci. Ca urmare, „tabloul aromelor“ devine mai vag. Poate că ai reuși să-ți dai seama dacă ceva este amar, dulce, picant, sărat sau acru, dar orice alt detaliu mai complicat nu va ajunge la creierul tău.

Așadar, ține-te de nas și descoperă cât este de greu să faci diferența dintre un măr și o pară sau dintre un măr și o ceapă. Cât despre pizza, ai putea la fel de bine să mănânci o felie de covor încălzită!

PISICILE cad mereu în picioare?

Este adevărat că pisicile au abilitatea remarcabilă de a-și corecta poziția în aer, în cădere, astfel încât să aterizeze în siguranță, în picioare. Poate că de asta spun unii că pisicile par să aibă nouă vieți.

Însă tot îți vine să te întrebi de ce, dacă este atât de agilă, se întâmplă ca o pisică să cadă? Pisica este un animal de pradă, ca urmare se pricepe de minune să se cațăre în copaci. Are gheare curbate care, pe lângă că sunt niște arme utile, o ajută să se agațe de lucruri, să se cațăre, să alerge și să schimbe rapid direcția atunci când își vânează prânzul, indiferent dacă acel prânz este o pasăre, un șoarece sau, în fine, ceva gustos care fuge de ea. O pisică se concentrează atât de tare asupra prăzii sale, încât se mai întâmplă să se dea de-a berbeleacul, să se lovească de vreun obstacol sau chiar să pice dintr-un copac. Când se întâmplă așa ceva, ghearele pisicii acționează ca un mecanism de siguranță: se agață de crengi, pentru a opri sau pentru a încetini căderea.

O pisică ai cărei stăpâni locuiesc la etajul zece al unui bloc poate fi ușor distrasă în timp ce vânează un fluture sau o muscă prin balcon, și poate cădea peste balustradă. Spre deosebire de copaci, clădirile moderne sunt realizate din materiale netede, precum sticlă și beton, materiale de care este mult mai greu să te agăți în cădere.

**ASTA ÎNSEAMNĂ CĂ PISICA
ȘI-A GĂSIT SFÂRȘITUL?**

Nu neapărat. Veterinarii din New York, Statele Unite, au descoperit că pisicile care cad de la etajele superioare ale clădirilor au o rată de supraviețuire bună. Cel mai ciudat este că rata de supraviețuire în cazul unei căderi este chiar mai mare dacă pisica pică cel puțin de la etajul șase, dacă nu chiar de mai sus!

DE CE?

Pentru că, în timpul căderii, pisica își răsucește corpul, poziționându-se cu pernțele în jos și cu picioarele desfăcute larg. Odată ce reușește să ajungă în această poziție, corpul ei acționează oarecum ca o parașută. Accelerația scade și pisica începe să se relaxeze, ceea ce o ajută să absoarbă impactul de la aterizare. Trebuie spus însă că o pisică are nevoie de aproximativ un metru pentru a se putea răsuci în această poziție, în timpul unei căderi. Cu cât înălțimea de la care cade pisica depășește un metru, cu atât cresc șansele ca ea să aterizeze în picioare. Așadar, dacă ar cădea de la parter, s-ar putea ca pisica să nu aibă timp să se răsucească; ar ateriza într-o poziție nefirească și probabil că s-ar răni, spre deosebire de una care ar cădea de la etajul șase.

Există dovezi că pisici care au căzut de la etajul 40 sau mai mult au supraviețuit. Efectul de parașută înseamnă că o pisică va atinge viteza maximă de 95 de kilometri pe oră, adică jumătate din viteza la care ar ajunge un corp uman care ar cădea de la aceeași înălțime.

Asta nu înseamnă că toate pisicile supraviețuiesc unei căderi de la etajul 40. Chiar nu. Însă instinctul și agilitatea le asigură șanse bune de supraviețuire.